

Københavns Amts 2den Valgkreds, og jeg er overbevist om, at mine Fæller som københavnske Repræsentanter og formodentlig flere end de ville komme til at staa paa samme Maade. Thi selv om København er Landets Hovedstad og Landets største Kommune, har den dog et Retfærdighedskrav lige saa vel som de smaa Kommuner, de være saa agrariske eller ikke-agrariske, de være ville.

Derimod ere det ærede Medlem og jeg ikke saa enige med Hensyn til Universitetets Forfatning, skønt det ærede Medlem der udtalte sig med en vis Neutralitet. Forholdet er dog, at der under det Samraad, som har været holdt, har gjort sig to Strømninger gældende. Den ene er den, som det ærede Medlem refererer, og som egentlig vil se Universitetsprofessorerne paa Fingrene ligesom Skolelærere. Man vil der benytte Lønningsforhøjelsen, der tiltrænges saa haardt, til at paatvinge Universitetet en saadan Kontrol, som der er blevet antydet. Den Retning, der har aabenbaret sig paa den Maade, gaar jeg ikke med til. Den anden Strømning har i Samraadet givet sig Udtryk i, at man eventuelt ved en Kommission skulde skabe en Mulighed for en Reform til Universitetets Bedste. Maaske kunde der derved ogsaa skaffes en Ordning af Universitetets økonomiske Forhold. Det er vistnok rigtigt, hvad det ærede Medlem ogsaa berørte, at en Forfatning med aarligt skiftende Rektorer, der ikke have særlig Interesse for eller ere uddannede i en saadan Administration, som en saa stor Anstalt som Universitetet kræver, kunde der være Grund til at ændre, maaske ved at skabe en økonomisk Direktør, en saakaldt Kansler, eller paa hvilken Maade, man nu vil ordne det. Men Ledetraaden for mig, hvis jeg skal kunne slutte mig til et Resultat at et Samraad maaske i Form af en Kommission, vil være, at Universitetet skal ikke ses paa Fingrene, lad os sige fra Lægmands Side. Det skal være, hvad det altid har været, den videnskabelige Højskole, udstyret og respekteret som saadan. Man skal ikke smaaligt stille Fordringer til det, som om Universitetslærernes Hovedopgave var at være Timelærere.

At betragte Videnskaben som et alvorligt og betydningsfuldt Element i et Land er noget, man gør hele Verden over. Der trænges i Øjeblikket haardt til en Lønningsreform, ikke alene, som nævnt, for Professorerne, hvis Lønninger ere meget lave, men ogsaa, som jeg før har haft Lejlighed til at gøre opmærksom paa, for de

Mænd, ofte Folk med ansete videnskabelige Navne, der i en fremrykket Alder indtage videnskabelige Poster under Universitetet for en Gage paa saadant noget som 1,400 Kr., en Sum, som nu tildeles en Arbejder. Saadanne Forhold er der Grund til at reformere, og det i den Aand, hvori man handler i store Lande som Frankrig. Der indser man, at man maa gøre noget fra Statens Side for at understøtte Videnskaben. Man har der et Statsdepartement, der sørger for, at Videnskabsmænd, der ere Forskere, kunne drive deres Forskninger, og udruster dem med det fornødne dertil. Jeg vil ikke gaa saa vidt. Men naar det maa anses for en Retfærdighedssag at sørge for, at Videnskabens Arbejdere under Universitetet komme til at føre en rimelig Tilværelse, bør man ikke benytte Lønningsloven som et Magtmiddel til at paatvinge Universitetet noget, som det ikke ønsker, og som Videnskaben ikke kan være tjent med.

Hvad Ændringsforslaget under Nr. 105 angaar om de forhøjede Kendelser ved Indmeldelse til forskellige Eksaminer, maa jeg sige, at jeg kun modstræbende er gaaet med dertil. Jeg er, som nylig sagt, ikke nogen Beundrer eller Tilhænger af, at Adgangen til Undervisning eller Eksaminer fordyres, jeg er tilsidst modstræbende gaaet med, fordi jeg fandt, at det var et af de Tilfælde, hvor de nuværende fortvivlede finansielle Forhold tvang en Rigsdagsmand til selv mod hans Ønske at gaa med til Ting, han helst vilde være fri for, i Haab om, at det kun blev midlertidigt, og at man snart atter kunde blive fri derved. Jeg tror nemlig, at det ikke er demokratisk og heldigt, at man paa den Maade fordyrer Adgangen til Eksaminer eller til Undervisning i det hele.

Medens jeg taler om Undervisning og Eksaminer, er det mig en stor Tilfredshed at kunne bringe baade den højtærede Minister og Udvalget en Tak for den fornyede Bevilling, der er givet naturhistorisk Forening til Udgivelsen af Haandbøger over dansk Fauna. Den ærede Ordfører har omtalt dette Spørgsmaal, og jeg skal ikke komme med Gentagelser. Jeg vil blot sige, at dette Foretagende er et i bedste Forstand godt folkeligt Oplysningsforetagende, og at det vilde have været en i højeste Grad ilde anvendt Sparsommelighed, hvis man havde nægtet det forholdsvis ringe Beløb og derved standset et Foretagende, som — det kunde man sige med Sikkerhed — ikke kunde genoptages paa ny, hvis det havde maatte ligge stille i nogle Aar. Man vilde da igen have tilvejebragt et ufuldstændigt Brud-